

SPRAWOZDANIE

z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2016 r.

Zgodnie z art. 4¹ ust.1,2,5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2016 r. poz.487 z późn.zm.) i art. 10 ust 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. , poz.124 późn. zm.), zadania ww. zakresie realizowane są w ramach gminnych programów uchwalanych corocznie przez Rady Gmin w formie uchwały. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016 został uchwalony 28 stycznia 2016 r. przez Radę Miejską w Bychawie .

Adresaci Programu to: osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane uzależnieniami, placówki oświatowe oraz wszyscy, którym zależało na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Działania na rzecz profilaktyki i pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych uzależnieniami prowadzone były przez Urząd Miejski, Poradnię Leczenia Uzależnień, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe i opiekuńczo – wychowawcze a także stowarzyszenia i instytucje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień z terenu gminy Bychawa.

I. W ramach zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, realizowane były zadania dotyczące leczenia osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych.

Na terenie Gminy Bychawa działa Poradnia Leczenia Uzależnień Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bychawie, osoby podejmujące leczenie korzystają ze świadczeń ambulatoryjnych terapii uzależnienia i terapii współuzależnienia. Poradnia działa w oparciu o umowy kontraktowe z Narodowym Funduszem Zdrowia. Podstawowe formy pracy Poradni to terapia indywidualna i grupowa w oparciu o metody psychoterapeutyczne. Samorząd Bychawy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ponosi całkowite koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem Poradni.

Do udzielania profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym zatrudnieni są przez Dyрекcję SP ZOZ w Bychawie specjaliści:

- lekarz psychiatra 1/5 etatu
- psycholog - specjalista terapii uzależnień 1/3 etatu
- dwóch instruktorów terapii uzależnienia razem 1 i 1/3 etatu ,

Podstawowe cele osiąmane w psychoterapii to zachowanie abstynencji przez pacjentów, poprawa zdrowia psychicznego i nabycie umiejętności potrzebnych do trzeźwego życia oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów emocjonalnych.

Poradnia świadczy usługi : w poniedziałek i wtorek w godz.7.30 – 15.00 natomiast środy, czwartki i piątki w godz.7.30-18.00.

Liczba pacjentów korzystających z terapii w Poradni Leczenia Uzależnień w Bychawie przedstawia się w sposób następujący:

	2013	2014	2015	2016
Ilość zarejestrowanych pacjentów	99	101	94	92
Ilość udzielonych porad	1029	910	868	947

Ponadto osoby uzależnione i ich rodziny uczestniczą w zajęciach samopomocowych, maratonach terapeutycznych oraz zajęciach rehabilitacyjnych .

a) maratony terapeutyczne

Rok	2013	2014	2015	2016
Ilość maratonów	1	2	0	0
Ilość osób uczestniczących	18	33	0	0

b) wyjazdy wspólnoty trzeźwościowej z Bychawy na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe.

Rok	2013	2014	2015	2016
Ogólnopolskie Jasnogórskie Spotkania Trzeźwościowe w Częstochowie (Ilość osób uczestniczących)	38	48	40	42
Ogólnopolskie Licheńskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu (Ilość osób uczestniczących)	48	48	40	45

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie kluczowym zadaniem jest funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie, Punkt podobnie jak Poradnia Leczenia Uzależnień mieści się w Gminnym Centrum Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bychawie. Działalność Punktu stanowi kompleksowa pomoc rodzinie w której dochodzi do przemocy oraz monitorowanie całości zadań podjętych przez ofiary.

Z pomocy Punktu korzystało w:

Rok	2013	2014	2015	2016
Ilość osób korzystających z pomocy	52	43	46	35
Ilość wszczętych procedur Niebieska Karta	21	17	26	19

W Punkcie Konsultacyjnym udziela się profesjonalnej pomocy terapeutycznej jak też konsultacji w zakresie redagowania pism procesowych, pomocy w zbieraniu materiałów dowodowych.

Z ofiarą przemocy prowadzona jest indywidualna praca terapeutyczna w celu zahamowania przemocy.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Na terenie miasta i gminy funkcjonuje pięć szkół podstawowych, do których uczęszcza łącznie 730 uczniów, w gimnazjum nr 1 uczy się 210 uczniów, zaś gimnazjum nr 2 uczy się 120 uczniów. Wszystkie szkoły realizują szkolne programy profilaktyczne, opracowane i wdrażane przez nauczycieli. Większość nauczycieli posiada przygotowanie do projektowania i wdrażania

programów profilaktycznych.

- Liczba osób posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych: 3
- Liczba osób uczestniczących w krótkoterminowych warsztatach dotyczących profilaktyki/alkohol, narkomania, przeciwdziałanie przemocy: 60
-
- Liczba pedagogów szkolnych: 3
- Liczba pedagogów w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej: 3
- Liczba psychologów: 3

W roku 2016 zostały zrealizowane w szkołach następujące programy profilaktyczne:

Ze środków budżetu gminy zostały zakupione materiały Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” , we wszystkich rodzajach szkół na terenie gminy Bychawa prowadzone były różne zajęcia profilaktyczne min. lekcje wychowawcze i przedmiotowe prowadzone przez wychowawców i nauczycieli dotyczące uzależnień. W celach edukacyjnych-profilaktycznych zakupiono pakiet filmów pt ”Dopalacze-zabijacze, Przepite życie i samookaleczenia”, jako pomoc dla nauczycieli i rodziców , do wykorzystania na lekcjach oraz na spotkaniach z rodzicami.

W szkole podstawowej w Zaraszowie przeprowadzono warsztaty profilaktyczne dotyczące cyberprzemocy.

W pozalekcyjnych zajęciach sportowych dla dzieci i młodzieży, prowadzone były zajęcia profilaktyczne na basenie dla uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjum oraz zajęcia sportowe na boisku.

W zakresie organizacji zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży poprzez doposażenie miejsc aktywnego wypoczynku, zostały zakupione i zainstalowane urządzenia placów zabaw w Olszowcu.

W ramach Gminnego Programu realizowane były zajęcia profilaktyczne na letnim obozie profilaktycznym zorganizowanym przez Bychawski Ludowy Klub Sportowy „Granit” udział wzięło:

Rok	2013	2014	2015	2016
Ilość uczestników	21	20	21	16

Ponadto w okresie wakacji dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci z rodzin ubogich uczestniczyły w akcji letniej „Wakacje z Bogiem”, ta forma wypoczynku organizowana jest przez Parafię Rzymskokatolicką Bychawie od wielu lat, uczestniczyło ogółem w tej akcji :

Rok	2013	2014	2015	2016
Ilość uczestników	150	160	147	165

IV. Działania zmierzające do ograniczenia dostępności spożycia alkoholu.

Gminna Komisja RPA przeprowadziła kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Podczas kontroli nie stwierdzono sprzedaży alkoholu nieletnim.

Kontrole przeprowadzono w 38 punktach sprzedaży, Komisja w trakcie kontroli udzielała instruktażu sprzedawcom jak legitymować młodych ludzi, których wiek budził wątpliwości co do pełnoletności. Informowano o prawach i obowiązkach sprzedawców, szczególnie zwracając uwagę na restrykcje za łamanie prawa.

Dystrybucja alkoholu

Liczba punktów sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych w latach 2013-2016

Rok	2013	2014	2015	2016
ogółem detal	34	34	34	32
do 4,5 % zawartości alkoholu	33	34	34	32

powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu	33	34	33	31
powyżej 18 % zawartości alkoholu	29	30	31	30
ogółem gastronomia	6	6	7	6
do 4,5 % zawartości alkoholu	6	6	7	6
powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu	4	4	3	3
powyżej 18 % zawartości alkoholu	2	2	4	4

Ogółem liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia zameldowanych na pobyt stały na terenie gminy Bychawa wynosi 9723 osób (stan na 31.12.2016r.), liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu (detal 30 + gastronomia 4) wynosi 34, tak więc liczba dorosłych mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu wynosi 285.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu uchwalony został Uchwałą Nr VI/41/2011 Rady Miejskiej w Bychawie dnia 28 kwietnia 2011r.

Wykorzystanie ww. limitu na przestrzeni lat 2013-2016 kształtowało się w sposób następujący :

Detal

	2013	2014	2015	2016
Rok				
Limit do wykorzystania	40	40	40	40
Limit wykorzystany	33	34	34	32
Wolny	7	6	6	8

Gastronomia

	2013	2014	2015	2016
Rok				
Limit do wykorzystania	20	20	20	20
Limit wykorzystany	6	6	7	6
Wolny	14	14	13	14

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Gminne Centrum Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udostępniło swoje pomieszczenie Wspólnocie Samopomocowej AA , mitingi odbywają się w każdy piątek o godz. 16,00. Wspólnota Samopomocowa AA "Pogoda Ducha" funkcjonuje w oparciu o założenia Wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Skupia ona środowisko osób prowadzących lub kontynuujących własny proces zdrowienia.

VI. W ramach działalności Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nadzorowała realizację Gminnego Programu oraz podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia zastosowania obowiązku poddania się leczeniu przez osoby nadużywające alkoholu.

Głównym celem było zmotywowanie osoby nadużywającej alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego dobrowolnie. W przypadku, kiedy podejmowane czynności nie przyniosły pożądanego rezultatu, kierowano osobę podejrzaną o nadużywanie alkoholu na badanie przez biegłych sądowych psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii przedmiocie uzależnienia od

alkoholu i wskazanie zakładu leczniczego. Po ustaleniu potwierdzenia uzależnienia od alkoholu przez biegłych oraz sprawdzeniu, że istnieją przesłanki wynikające z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Komisja wносиła do Sądu wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Rok	2013	2014	2015	2016
Ilość nowych wniosków wniesionych do komisji	15	11	11	10
Ilość wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego	14	6	8	12
Ilość osób wezwanych na posiedzenie komisji:	37	34	59	78
a) nadużywających alkohol	26	18	43	58
b) w charakterze świadka	11	16	16	20
Ilość wydanych postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkohol.	19	18	51	48
Ilość posiedzeń komisji	8	12	8	10
Ilość wszczętych procedur Niebieska Karta	21	17	26	19

+